

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
KANTONALNA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE**

**PRAVILNIK
O ZAŠTITI I SIGURNOSTI NA RADU U KANTONALNOJ UPRAVI
CIVILNE ZAŠTITE KANTONA SARAJEVO**

Sarajevo, decembar 2022. godine

Na osnovu člana 66. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 35/05), čl. 22. stav (1) tačka d) i 87. Zakona o zaštiti na radu ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 79/20), Akta o procjeni rizika, broj: 01-04-1197/22 od 05.10.2022. godine, saglasnosti Samostalnog sindikata kantonalnih državnih službenika i namještenika Kantona Sarajevo, mišljenja Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo, Ministarstva finansija Kantona Sarajevo i Ureda za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo, direktor Kantonalne uprave civilne zaštite Kantona Sarajevo Kantona Sarajevo donosi

P R A V I L N I K O ZAŠTITI I SIGURNOSTI NA RADU U KANTONALNOJ UPRAVI CIVILNE ZAŠTITE KANTONA SARAJEVO

Član 1. (Predmet regulisanja)

Ovim Pravilnikom o zaštiti i sigurnosti na radu u Kantonalnoj upravi civilne zaštite Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Pravilnik) utvrđuju se prava, obaveze i odgovornosti Kantonalne uprave civilne zaštite Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Uprava) i svih lica na radu u Upravi, koji se odnose na organizaciju, provođenje i poboljšanje zaštite i sigurnosti na radu, mjere i pravila zaštite i sigurnosti na radu i aktivnosti usmjerene na stvaranje radne okoline i uslova koji osiguravaju zaštitu i sigurnost na radu, te drugi elementi koji se odnose na zaštitu i sigurnost na radu.

Član 2. (Gramatička terminologija)

Gramatička terminologija korištenja muškog i ženskog roda za pojmove u ovom Pravilniku jednako se odnosi na oba roda.

Član 3. (Lica na koja se primjenjuje Pravilnik)

(1) Direktor Uprave, državni službenici, namještenici i druga lica koja se po bilo kojem osnovu nalaze na radu u Upravi (u daljnjem tekstu: zaposlenici) imaju pravo da rade u Upravi pod uslovima koji osiguravaju potpunu zaštitu i sigurnost na radu i dužni su da organiziraju i unapređuju zaštitu i sigurnost na radu.

(2) Prava, obaveze i odgovornosti koji se odnose na sistem zaštite i sigurnosti na radu imaju:

- a) direktor, državni službenici i namještenici Uprave;
- b) sva lica koja se po bilo kojem osnovu nalaze na radu u Upravi;
- c) pripravnici, volonteri, lica angažirana na osnovu ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova, te druga lica na stručnom osposobljavanju, usavršavanju, prekvalifikaciji ili dokvalifikaciji.

(3) Lice ne može zasnovati radni odnos ukoliko prethodno nije utvrđeno da njegovo zdravstveno stanje i psihofizičke sposobnosti odgovaraju uslovima rada i zahtjevima radnog mjesta, što se utvrđuje na osnovu ljekarskog uvjerenja izdatog od strane odjeljenja za medicinu rada i zdravstvenu zaštitu od ovlaštene zdravstvene ustanove.

Član 4.
(Zaštita i sigurnost na radu u Upravi)

(1) Zaštita i sigurnost na radu u Upravi je osiguranje takvih uslova rada kojima se u najvećoj mogućoj mjeri sprječava nastanak povreda na radu, profesionalnih oboljenja i oboljenja u vezi s radom i koji stvaraju pretpostavku za punu fizičku, psihičku i socijalnu sigurnost zaposlenika Uprave.

(2) Zaštita na radu obuhvaća sistem pravila i mjera koji se posebno odnosi na:

- a) pravila i mjere pri upotrebi, održavanju, pregledu i ispitivanju sredstava rada;
- b) pravila i mjere koji se odnose na zaposlenike Uprave i prilagođavanje procesa rada njihovom spolu, dobi, fizičkim i psihičkim sposobnostima;
- c) načine i postupke saradnje, osposobljavanja i obavješćavanja zaposlenika Uprave u cilju postizanja odgovarajućeg nivoa zaštite na radu;
- d) načine i postupke saradnje Uprave, zaposlenika Uprave, njihovih predstavnika i udruženja i državnih organa nadležnih za zaštitu na radu;
- e) zabranu stavljanja zaposlenika Uprave u nepovoljniji položaj zbog aktivnosti preduzetih radi zaštite na radu;
- f) ostale mjere za sprečavanje rizika na radu u cilju uklanjanja faktora rizika i njihovih štetnih posljedica.

(3) Opća pravila i mjere zaštite na radu se posebno odnose na:

- a) zaštitu od mehaničkih opasnosti;
- b) zaštitu od udara električne energije;
- c) sprečavanje nastanka požara i eksplozije;
- d) osiguranje potrebne radne površine i radnog prostora;
- e) osiguranje potrebnih puteva i prolaza za evakuaciju zaposlenika Uprave;
- f) osiguranje čistoće, propisane temperature, vlažnosti zraka i ograničenja strujanja zraka;
- g) osiguranje propisane rasvjete i zaštite od buke i vibracija;
- h) zaštitu od štetnih atmosferskih i klimatskih uticaja;
- i) zaštitu od fizikalnih, hemijskih i bioloških štetnih uticaja;
- j) zaštitu od prekomjernih napora;
- k) zaštitu od elektromagnetskih i drugih zračenja;
- l) osiguranje prostorija i uređaja za ličnu higijenu.

(4) U slučaju vremenskih neprilika kao što su visoke i niske temperature, olujno nevrijeme, poplave i slično, kao i u drugim stanjima potrebe, Uprava će postupiti prema preporukama i naredbama nadležnih organa uprave.

(5) Mjere zaštite koje provodi Uprava i koje se odnose na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu ne smiju uzrokovati finansijske obaveze zaposlenicima Uprave.

Član 5.
(Sredstva za rad)

(1) Radna oprema se može nabaviti, naručiti ili staviti u upotrebu ukoliko su ispunjeni uslovi za zaštitu i sigurnost na radu i ukoliko je to potvrdio proizvođač ili ovlašteni zastupnik.

(2) Sredstva i oprema lične zaštite se mogu nabaviti, naručiti ili staviti u upotrebu ukoliko pružaju pouzdanu zaštitu od rizika pri radu i ukoliko je to potvrdio proizvođač ili ovlašteni zastupnik.

(3) Radna oprema mora odgovarati radnom procesu koji se obavlja i mora biti na odgovarajući način prilagođena toj svrsi na način da ne ugrožava sigurnost i zdravlje zaposlenika Uprave.

(4) Izbor radne opreme i materijala se vrši u skladu s posebnim uslovima i specifičnostima rada kako bi se otklonili ili smanjili rizici.

(5) Proizvođač ili ovlašteni zastupnik za radnu opremu i sredstva za rad je obavezan izdati ispravu ili dokument kojim se dokazuje da odgovaraju međunarodnim propisima, tehničkim propisima i propisanim mjerama sigurnosti i zaštite na radu, te da osiguraju i dostave uputstva za upotrebu i održavanje na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini.

(6) Uprava je obavezna da osigura odgovarajuće održavanje sredstava i opreme lične zaštite, a u slučaju nastanka promjena na sredstvima i opremi lične zaštite, obavezna je iste isključiti iz upotrebe.

(7) Zaposlenici su dužni da zadužena lična zaštitna sredstva i opremu upotrebljavaju na način kako to propisuju važeći zakonski i podzakonski propisi i uputstva za rad, da ih održavaju u ispravnom stanju i čistoći, da ih strogo namjenski koriste, da njima pažljivo rukuju, kao i da ih ne mijenjaju s drugim zaposlenicima.

Član 6. (Obaveze Uprave)

(1) Uprava je obavezna da:

- a) organizira poslove zaštite i sigurnosti na radu i osigura preventivne mjere radi zaštite i sigurnosti zaposlenika Uprave;
- b) vrši procjenu rizika za svako radno mjesto;
- c) omogućiti zaposleniku Uprave da se prije stupanja na rad upozna s važećim propisima i mjerama zaštite i sigurnosti na radu;
- d) obavještava zaposlenike Uprave o uvođenju novih tehnologija i sredstava za rad i provodi postupak savjetovanja sa zaposlenicima Uprave, te obavještava o opasnostima i štetnostima po zdravlje zaposlenika Uprave i izdaje uputstva za siguran rad;
- e) osposobljava zaposlenike Uprave za siguran rad i osigurava zaposlenicima Uprave sredstva i opremu lične zaštite i njihovo korištenje;
- f) osigura periodične ljekarske preglede zaposlenika Uprave, periodične preglede sredstava rada i opreme lične zaštite u skladu s tehničkim standardima;
- g) osigura preglede i ispitivanja fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklike u radnoj okolini i na radnom mjestu;
- h) osigura preglede sredstava za rad, opreme za rad, radnih i pomoćnih prostorija i opreme lične zaštite;
- i) poduzme i provodi mjere za prvu pomoć, protupožarne mjere, mjere za evakuaciju i zaštitu na radu zaposlenika Uprave;
- j) uspostavi i održava potrebne veze sa specijaliziranim službama, posebno u vidu prve pomoći, hitne zdravstvene zaštite, spašavanja i protupožarne zaštite;
- k) odredi najviše šest lica za provođenje mjera prve pomoći, protupožarne zaštite i zaštite na radu;
- l) upozna sve zaposlenike Uprave koji jesu ili bi mogli biti izloženi ozbiljnim i neposrednim opasnostima o riziku koji postoji kao i mjerama koje su poduzete ili će biti poduzete i da izda odgovarajuća uputstva o prekidu rada ili napuštanju radnog mjesta;

m) organizira teorijsko i praktično osposobljavanje zaposlenika Uprave za siguran i zdrav rad, na radnom mjestu, u toku radnog vremena i bez troškova za zaposlenike Uprave, u saradnji sa ovlaštenom organizacijom;

n) obavijesti nadležnu inspekciju rada o svakom smrtnom slučaju, nesreći koja se dogodila jednom ili većem broju zaposlenika Uprave, težoj povredi, profesionalnom oboljenju, svakoj pojavi ili bolesti koja pogađa ili utiče na više od jednog zaposlenika Uprave i svakoj pojavi koja bi mogla ugroziti život ili zdravlje zaposlenika Uprave.

(2) Uprava je obavezna na mjestima rada, sredstvima za rad i pripadajućim instalacijama trajno postaviti znakove upozorenja na opasnost i znakove općih obavještavanja.

(3) Ukoliko i pored primjene mjera zaštite i sigurnosti na radu postoji opasnost ili rizik za sigurnost i zdravlje zaposlenika Uprave, Uprava može poduzeti mjere koje se odnose na regulisanje radnog vremena putem ograničenja dnevnog radnog vremena, preraspodjele ili rada u smjenama, odgovarajuće preraspoređivanje zaposlenika Uprave ili rada od kuće uz jasna uputstva načina rada, u skladu s važećim zakonskim i podzakonskim propisima.

(4) Uprava je obavezna da najmanje dvaput godišnje izvijesti zaposlenike Uprave o rizicima po sigurnost i zdravlje, te mjerama koje su poduzete i koje će biti preduzete radi unapređivanja sigurnosti i zaštite na radu.

(5) Uprava je obavezna, samostalno ili u saradnji s ovlaštenom organizacijom, vršiti teorijsko i praktično osposobljavanje zaposlenika Uprave i osigurati uslove za odgovarajuću provjeru osposobljenosti zaposlenika Uprave na radnom mjestu.

(6) Uprava, sindikat i drugi zaposlenici Uprave su dužni obavijestiti ovlaštenu zdravstvenu ustanovu o svim faktorima na radnom mjestu i u radnoj okolini za koje znaju ili pretpostavljaju da se mogu nepovoljno odraziti na zdravlje, zaštitu i sigurnost zaposlenika Uprave.

Član 7.

(Prava i obaveze zaposlenika Uprave)

(1) Zaposlenik Uprave ima pravo:

a) na sigurne i zdrave uslove rada;

b) na sigurnu radnu okolinu i sredstva za rad;

c) korištenja svih mjera zaštite;

d) da odbije raditi ako smatra da mu prijeti neposredna opasnost po život i zdravlje i dužan je o tome odmah obavijestiti svog neposredno nadređenog ili direktora Uprave ili zaposlenika odgovornog za zaštitu na radu, nadležnog inspektora rada i predstavnika zaposlenika Uprave.

(2) Zaposlenik Uprave je obavezan da:

a) prilikom stupanja u radni odnos i tokom trajanja radnog odnosa, obavijesti Upravu o bolesti ili drugim okolnostima koje ga onemogućavaju ili bitno ometaju u izvršavanju obaveza ili koje ugrožavaju život ili zdravlje drugih zaposlenika Uprave s kojima dolazi u kontakt;

b) obavlja posao u skladu sa svojom stručnom spremom, završenom obukom i uputstvima Uprave, poštuje organizaciju rada, važeće zakone i interne akte Uprave i da ne izlaže sebe ili druge zaposlenike Uprave opasnostima od povrede na radu ili profesionalnog oboljenja;

c) se pridržava utvrđenih pravila sigurnosti i zaštite na radu;

d) pravilno upotrebljava sredstva za rad, opremu i druga sredstva;

e) pravilno upotrebljava sredstva i opremu lične zaštite i da ih nakon upotrebe vrati na mjesto na kojem se čuvaju;

f) ne smije samovoljno isključiti, modificirati, promijeniti ili ukloniti sigurnosni uređaj koji je instaliran, a posebno ne mašinu, uređaj, alat, pogon ili objekat i takav uređaj mora pravilno upotrebljavati;

g) odmah prijavi svaku pojavu na poslu za koju sumnja da predstavlja opasnost po sigurnost i zdravlje;

h) da obavijesti upravu o povredama koje su zadobili;

i) surađuje u provođenju mjera ili zahtjeva zaštite na radu;

j) obavlja periodične ljekarske preglede u određenim terminima po zahtjevu Uprave;

k) u slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti po vlastitu sigurnost ili sigurnost drugih lica i u slučaju kada nije u mogućnosti stupiti u kontakt s neposredno nadređenim ili direktorom Uprave, poduzeti odgovarajuće mjere, u skladu sa svojim znanjem i tehničkim sredstvima koja su mu na raspolaganju, kako bi se izbjegle posljedice određene opasnosti, s tim da mjere ne smiju biti u neskladu s opasnošću.

(3) Nepridržavanje utvrđenih pravila sigurnosti i zaštite zdravlja i sigurnosti na radu i propisanih obaveza ovim Pravilnikom i važećim Zakonom o zaštiti na radu i relevantnim podzakonskim propisima smatra se težom povredom radne obaveze.

Član 8.

(Higijenske i zdravstvene zaštitne mjere)

(1) Uprava je obavezna voditi računa o održavanju svih službenih prostorija, radnih mjesta i sredstava za rad i zaštitu na način da zaposlenici Uprave budu zaštićeni od svih nesretnih slučajeva, povreda, profesionalnih oboljenja i bolesti koje se odnose na rad.

(2) Radna mjesta, službene prostorije, podovi, prolazi, hodnici i kancelarijski namještaj moraju se održavati čistim, urednim i ispravnim, te moraju biti slobodni od svih prepreka ili materijala koji sprečavaju ili otežavaju prolaz i korištenje.

(3) Svim zaposlenicima Uprave osigurana je potrebna temperatura službenih prostorija, odgovarajuće osvjetljenje, ograničenost buke i vibracija do dozvoljenih granica.

(4) Prije i za vrijeme rada zabranjeno je unositi i konzumirati alkoholna pića.

(5) Zabranjen je pristup radnom mjestu zaposleniku Uprave ukoliko je pod dejstvom alkohola.

(6) Zabranjena je upotreba duhana i duhanskih prerađevina u službenim prostorijama Uprave, osim u posebnoj prostoriji namijenjenoj za upotrebu duhana i duhanskih prerađevina.

(7) Uprava će osigurati odgovarajuće edukacije o stresu i strategijama prevencije stresa, saradnji i međusobnom povjerenju.

(8) Preporučuje se prakticiranje laganih vježbi razgibavanja koje mogu pomoći u opuštanju mišića i poboljšanju cirkulacije poslije dužeg sjedenja.

Član 9.

(Protupožarne mjere)

(1) Za gašenje požara i spašavanje zaposlenika Uprave ugroženih požarom moraju biti osigurani odgovarajući izlazi i aparati koji moraju biti spremni za upotrebu, redovno održavani i ispitivani.

(2) Najmanje 2 (dva) zaposlenika Uprave moraju biti obučeni za rukovanje protupožarnim aparatima i drugim spravama za gašenje požara.

(3) Prostorije s električnim i drugim sličnim uređajima visokog napona moraju biti zaključane i pristup je dozvoljen samo određenim zaposlenicima Uprave.

(4) Izlazna vrata Uprave, u toku rada, ne smiju biti zaključana ili zakrčena i pristup izlaznim vratima mora biti slobodan.

(5) Svi zaposlenici su obavezni učestvovati u organiziranoj obuci iz oblasti zaštite od požara koja se vrši svake 2 (dvije) godine, izuzev onih za koje je utvrđeno izuzeće propisano

Programom obuke zaposlenika u pravnim licima, državnim organima i drugim institucijama u oblasti zaštite od požara („Službene novine Federacije BiH“, broj: 59/10).

(6) Uprava će imenovati najmanje 2 (dva) zaposlenika koji će biti odgovorni za provođenje protupožarne zaštite.

Član 10.

(Obavještanje zaposlenika Uprave)

(1) Uprava je obavezna zaposlenicima Uprave dati odgovarajuća pisana uputstva koja se odnose na rizike po sigurnost i zdravlje zaposlenika Uprave, sa zaštitnim i preventivnim mjerama koje se poduzimaju za otklanjanje ili smanjenje tih rizika i moraju biti istaknuta na mjestima rada.

(2) Ukoliko prijete iznenadna opasnost po život i zdravlje, uputstvo iz stava (1) ovog člana se može dati i usmeno.

Član 11.

(Evidencije i izvještanje)

(1) Uprava je obavezna voditi propisanu evidenciju o:

a) zaposlenicima na radnim mjestima sa povećanim rizikom,

b) radnim mjestima sa povećanim rizikom,

provjeri znanja zaposlenika Uprave iz oblasti sigurnosti i zaštite na radu;

c) izvršenim pregledima i ispitivanjima radne sredine i sredstava za rad;

d) povredama na radu, profesionalnim oboljenjima, smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima;

e) ljekarskim pregledima zaposlenika Uprave za radna mjesta sa povećanim rizikom, koji se provode jednom u 2 (dvije) godine i ostalih zaposlenika koji se vrše svake 3 (tri) godine.

(2) Uprava je obavezna dostaviti godišnji izvještaj o slučajevima iz stava (1), tačka c) ovog člana nadležnoj inspekciji rada najdalje do 15.01. tekuće godine za prethodnu godinu koji sadrži podatke o:

a) broju povreda na radu i profesionalnih oboljenja;

b) težini povrede;

c) broju smrtnih slučajeva;

d) uzrocima povreda na radu i smrtnih slučajeva;

e) vrsti i uzrocima profesionalnih oboljenja;

f) preduzetim mjerama zaštite na radu za otklanjanje uzroka povreda na radu i profesionalnih oboljenja;

g) trajnoj spriječenosti za rad zbog povreda na radu i profesionalnih oboljenja;

h) broju pokrenutih postupaka za utvrđivanje odgovornosti zbog nepridržavanja mjera zaštite na radu.

(3) Evidencija o obukama i provjerama znanja zaposlenika sadrži:

a) ime i prezime zaposlenika;

b) naziv radnog mjesta;

c) datum obuke i datum provjere znanja;

d) napomenu o uspješnosti provjere;

e) ime i prezime i stručnu spremu lica ovlaštenog za pružanje obuke;

f) posebnu rubriku za eventualne napomene.

(4) Evidencija o izvršenim pregledima i ispitivanjima fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklimi sadrži:

- a) naziv radne i pomoćne prostorije;
- b) datum posljednjeg pregleda i ispitivanja;
- c) datum sljedećeg pregleda i ispitivanja;
- d) broj dokumenta;
- e) naziv ovlaštene organizacije;
- f) posebnu rubriku za eventualne napomene.

(5) Evidencija o pregledima i ispitivanjima sredstava rada i opreme sadrži:

- a) naziv sredstva rada i opreme;
- b) tehničke karakteristike;
- c) mjesto gdje se nalazi sredstvo za rad;
- d) broj uputstva za siguran rad, upotrebu i održavanje;
- e) datum posljednjeg pregleda i ispitivanja;
- f) broj dokumenta;
- g) datum sljedećeg pregleda i ispitivanja;
- h) naziv ovlaštene organizacije;
- i) posebnu rubriku za eventualne napomene.

(6) Evidencija o pregledima i ispitivanjima sredstava lične zaštite sadrži:

- a) naziv sredstva lične zaštite i naziv proizvođača;
- b) broj dokumenta, odnosno standarda;
- c) datum pregleda i ispitivanja za sredstva lične zaštite;
- d) datum sljedećeg pregleda i ispitivanja;
- e) broj uputstva za upotrebu i održavanje;
- f) posebnu rubriku za eventualne napomene.

(7) Evidencija o povredama zaposlenika Uprave na radu, profesionalnim oboljenjima, smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima sadrži:

- a) ime i prezime povrijeđenog, oboljelog ili poginulog zaposlenika;
- b) kratak opis povrede, profesionalnog oboljenja ili smrtnog slučaja;
- c) uzrok povrede profesionalnog oboljenja ili smrtnog slučaja;
- d) težinu povrede (lakša, teža, smrtni slučaj);
- e) datum i satnicu povrede;
- f) trajanje spriječenosti za rad zbog povrede odnosno profesionalnog oboljenja;
- g) preduzete mjere u cilju otklanjanja uzroka povredena rada, profesionalnih oboljenja, smrtnih slučajeva i pokrenutih postupaka protiv odgovornih zaposlenika;
- h) posebnu rubriku za eventualne napomene.

(8) Evidencija o periodičnim ljekarskim pregledima zaposlenika sadrži:

- a) naziv ovlaštene zdravstvene ustanove koja je izvršila ljekarski pregled;
- b) datum izvršenja ljekarskog pregleda;
- c) ime i prezime zaposlenika;
- d) utvrđena radna sposobnost zaposlenika;
- e) utvrđeno profesionalno oboljenje zaposlenika;
- f) utvrđena invalidnost zaposlenika;
- g) posebnu rubriku za eventualne napomene.

(9) Izvještaj o povredi na radu koja se dogodi i profesionalnom oboljenju koje nastane na radnom mjestu, Uprava je obavezna dostaviti zaposleniku Uprave koji je pretrpio povredu, odnosno kod kojeg je nastalo profesionalno oboljenje, nadležnom zavodu zdravstvenog osiguranja kod kojeg je zaposlenik Uprave osiguran, ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi koja obavlja usluge specifične zdravstvene zaštite, kao i nadležnoj inspekciji rada, u roku od 7 (sedam) dana od dana pretrpljene povrede, odnosno nastanka oboljenja.

(10) O svakom smrtnom slučaju, teškoj povredi na radu, profesionalnom oboljenju i svakoj pojavi koja bi mogla ugroziti život ili zdravlje zaposlenika Uprave, Uprava je obavezna odmah obavijestiti nadležnu inspekciju rada.

(11) Za svaku povredu na radu, Uprava je obavezna na uviđaj pozvati zaposlenika odgovornog za zaštitu na radu i neposredno nadređenog onog zaposlenika Uprave koji je povrijeđen.

(12) Prijava povrede na radu se podnosi na propisanom Obrascu br. 1. koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Član 12.

(Zaštita grupa posebno osjetljivih na rizike)

(1) Uprava je obavezna organizirati radno mjesto i rad na način da vodi računa o prisustvu grupa osjetljivih na određene rizike.

(2) Grupe posebno osjetljive na određene rizike, kao što su trudnice, porodilje, dojilje, maloljetnici, lica s određenim stepenom invaliditeta i zaposlenici s promijenjenom radnom sposobnošću, moraju se zaštititi od opasnosti koje ih posebno pogađaju, u skladu s važećim Zakonom o zaštiti na radu, Kolektivnim ugovorom, općim aktima Uprave i drugim propisima.

(3) Zabranjen je rad trudnicama, porodiljama i dojiljama na poslovima na kojima postoji rizik od izloženosti opasnim materijalima, raznim agensima, štetnim zračenjima i mikroklimatskim uticajima, odnosno na poslovima s teškim uslovima rada, kao i posebno teškim i opasnim poslovima gdje postoji rizik po njihovo fizičko i psihičko zdravlje.

(4) Zabranjen je rad maloljetnicima na poslovima koji mogu ugroziti njihovo zdravlje i razvoj.

(5) Radnik s promijenjenom radnom sposobnošću ne smije obavljati poslove na kojima postoji mogućnost smanjenja preostale radne sposobnosti.

Član 13.

(Procjena rizika)

(1) Uprava vrši procjenu rizika za svako radno mjesto i mjesta rada u radnoj okolini.

(2) Akt o procjeni izrađuje, dopunjava i mijenja ovlaštena organizacija koja ima dozvolu Federalnog ministarstva rada i socijalne politike za obavljanje ove vrste poslova.

(3) Uprava je obavezna osigurati sve uslove i potrebnu dokumentaciju za izvršavanje procjene rizika za svako radno mjesto.

Član 14.

(Periodični pregledi i ispitivanja)

(1) Periodični pregledi i ispitivanja sredstava za rad i sredstava i opreme lične zaštite obavljaju se radi provjere ispunjenosti sigurnosno-zdravstvenih zahtjeva i provođenja propisanih mjera zaštite na radu, te radi otkrivanja i otklanjanja nedostataka koji bi mogli ugroziti sigurnost i zdravlje zaposlenika Uprave koji koriste sredstva za rad i sredstva i opremu lične zaštite, kao i drugih lica u radnoj okolini.

(2) Periodične preglede i ispitivanja sredstava za rad i sredstava i opreme lične zaštite, električnih i gromobranskih instalacija, vrši ovlaštena organizacija koja ima dozvolu Federalnog ministarstva rada i socijalne politike za obavljanje ove vrste poslova.

(3) Periodični pregledi i ispitivanja sredstava za rad vrše se u skladu s važećim Pravilnikom o načinu, postupku i rokovima vršenja periodičnih pregleda i ispitivanja iz oblasti zaštite na

radu i drugim propisima donesenim od strane nadležnih federalnih organa, uputstvima proizvođača i dobavljača, standardima i tehničkim propisima.

(4) Periodičnim pregledima i ispitivanjima fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklimе u radnim i pomoćnim prostorijama utvrđuje se da li mjesta rada i radna okolina ispunjavaju uslove koji neće dovesti do nastanka profesionalnih oboljenja i oštećenja zdravlja zaposlenika Uprave.

(5) Periodične preglede i ispitivanja fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklimе u radnim i pomoćnim prostorijama može vršiti ovlaštena organizacija koja ima dozvolu Federalnog ministarstva rada i socijalne politike za obavljanje ove vrste poslova.

(6) Periodični pregledi i ispitivanja fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklimе u radnim i pomoćnim prostorijama vrše se u roku od 3 (tri) godine od prethodno izvršenog pregleda i ispitivanja, osim ako posebnim propisom nisu određeni drugi rokovi.

Član 15.

(Povjerenik za zaštitu na radu)

(1) Uprava će imenovati najmanje 1 (jednog) povjerenika za zaštitu na radu, kojeg biraju zaposlenici, a koji mora imati odgovarajuću stručnu spremu i radno iskustvo.

(2) Ukoliko zaposlenici nisu izabrali povjerenika za zaštitu na radu iz stava (1) ovog člana, sindikat imenuje istog.

(3) Prava i obaveze povjerenika za zaštitu na radu su utvrđeni Zakonom o zaštiti na radu i podzakonskim propisima, koji će se posebno navesti i obrazložiti u predmetnom rješenju o imenovanju.

Član 16.

(Poslovi zaštite na radu)

(1) U skladu s propisanim pravilima i uslovima, Uprava ne može samostalno obavljati poslove zaštite na radu, zbog broja zaposlenika i djelatnosti kojima se bavi i stoga organizuje poslove zaštite na radu angažmanom ovlaštene organizacije za zaštitu na radu, u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima.

(2) Kako u Upravi postoje poslovi sa povećanim rizikom i kako ista broji 308 sistematizovanih radnih mjesta, posebnim rješenjem odredit će se najmanje 1 (jedan) zaposlenik koji će obavljati poslove vezane za sprječavanje rizika na radu i zaštitu zdravlja radnika, čije su obaveze propisane Zakonom o zaštiti na radu i podzakonskim propisima i koje će se posebno navesti i obrazložiti u predmetnom rješenju o imenovanju.

(3) Zaposlenik za zaštitu na radu mora biti odgovarajuće osposobljen i imati položen stručni ispit koji se odnosi na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu.

(4) Ispit iz stava (3) ovog člana polaže se pred komisijom koju imenuje Federalni ministar nadležan za rad.

Član 17.

(Opće mjere zaštite na radu)

(1) Radne i pomoćne prostorije Uprave moraju biti, prema vrsti poslova, dovoljno osvjetljene prirodnom ili vještačkom svjetlošću.

- (2) Prozori, otvori za osvjetljenje, kao uređaji i elementi za vještačko osvjetljenje, moraju se držati u čistom i ispravnom stanju.
- (3) Radne prostorije u zimskom periodu moraju se zagrijavati, pri čemu se mora osigurati temperatura u radnoj prostoriji koja odgovara propisanim vrijednostima u zavisnosti od intenziteta tjelesnog rada, vlažnosti i kretanja zraka u radnoj prostoriji.
- (4) Visina radnih prostorija treba da je minimalno 2,30 m, a pomoćnih prostorija minimalno 2,50 m.
- (5) Podovi radnih prostorija moraju biti čvrsti, ravni, pogodni za održavanje i ne smiju propuštati vlagu.
- (6) U radnim prostorijama mora biti osigurana prirodna ili vještačka ventilacija.
- (7) Svi objekti moraju imati elemente ili uređaje za hladnu i toplu vodu kao i odgovarajuće sanitarne prostorije.
- (8) Električne instalacije i uređaji moraju se izvoditi i održavati u skladu s važećim propisima.
- (9) Poslove održavanja, pregleda i popravke elektroinstalacija i uređaja Uprava povjerava samokvalifikovanim licima koji su za to ovlašteni i obučeni.
- (10) Uprava je dužna vršiti kontrolu ispravnosti elektroinstalacija i to prije upotrebe, nakon rekonstrukcije i periodično, u saradnji sa stručnom i ovlaštenom organizacijom jednom u 3 (tri) godine.
- (11) U radnim prostorijama Uprave moraju biti izvedeni prekidači (sklopke) za odvajanje od mrežnog napona sa vidljivom oznakom "Uključeno" i "Isključeno".
- (12) Razvodni ormari se moraju izraditi od nezapaljivog materijala i moraju biti trajno slobodni i pristupačni.
- (13) Zaposlenici Uprave su dužni prijaviti svaki kvar na električnim uređajima i instalacijama neposredno nadređenom ili direktoru Uprave, koji se nakon pregleda stavljaju van upotrebe dok ne budu osposobljeni za ispravan i siguran rad od strane stručnog lica.
- (14) Svi objekti i prostorije moraju biti zaštićeni od udara groma prema važećim propisima.
- (15) Uprava je obavezna vršiti periodičnu kontrolu ispravnosti gromobranske instalacije u propisanim rokovima i o tome voditi urednu evidenciju, a sve u saradnji sa stručnom i za to ovlaštenom organizacijom.
- (16) Svi prilazni putevi, prolazi, kao i putevi unutrašnje komunikacije moraju biti stalno slobodni, prohodni, kao i propisno obilježeni.
- (17) Intenzitet buke i vibracije u radnim prostorijama mora biti u dozvoljenim granicama.
- (18) Na mašinama i uređajima gdje intenzitet buke i vibracije prelazi dozvoljene granice moraju se preduzimati odgovarajuće tehničke mjere za smanjenje buke i vibracije.
- (19) Radne prostorije moraju biti opremljene s vidljivo označenim ormarićima u kojima se nalazi odgovarajući sanitetski materijal za pružanje prve pomoći.

Član 18.

(Posebne mjere zaštite na radu)

- (1) Uprava je dužna osigurati zaposlenicima, koji rade u kancelarijama i drugim odgovarajućim i sličnim prostorijama, odgovarajuću, ergonomski oblikovanu radnu opremu, koja uključuje:
  - a) radni sto;
  - b) stolicu podesivu po visini i s podesivim zaslonom;
  - c) računarske monitore s frekvencijom osvježavanja od najmanje 60 Hz, koji su podesivi po visini i nagibu;
  - d) tastaturu i miš.

(2) Uprava je dužna osigurati tehničku ispravnost svih vozila koja se koriste u službene svrhe kao i ista redovno održavati, u skladu s važećim propisima i uputama proizvođača.

(3) Uprava je dužna održavati ispravnost tehničke opreme koju zaposlenici koriste za rad, a koja se po važećem Pravilniku o načinu, postupku i rokovima vršenja periodičnih pregleda i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu ne ispituje kao sredstvo rada.

(4) Uprava je dužna osigurati uslove za održavanje ispravnosti uređaja za klimatizaciju koje koristi, te osigurati provođenje redovne dezinfekcije u intervalima koje je propisao proizvođač, odnosno najmanje 1 (jednom) u godinu dana ukoliko proizvođač nije propisao vremenske intervale.

(5) Uprava je dužna osigurati provođenje redovne mjere dezinfekcije, deratizacije i dezinsekcije prostora koji se koristi, u skladu s posebnim propisima koji regulišu predmetnu oblast.

(6) Uprava je dužna na vidnom mjestu istaknuti uputstva za siguran rad.

(7) Svaki zaposlenik zasebno i Uprava u cjelini, dužni su da radnu okolinu održavaju čistom i urednom.

(8) U skladu s važećim Zakonom o zaštiti i vatrogastvu, svi zaposlenici Uprave su dužni održavati evakuacione puteve, kao i pristup do hidrantskih ormarića, prohodnim i urednim, kako bi se u slučaju požara isti mogli koristiti.

(9) Uprava je dužna, u skladu s posebnim propisima, obučiti zaposlenike iz oblasti zaštite od požara, s posebnim osvrtom na upotrebu aparata za gašenje, najmanje jednom u 2 (dvije) godine, na način propisan članom 9. stav (5) ovog Pravilnika.

(10) Ukoliko u objektima ili prostorijama koje koriste zaposlenici dođe do povećane klizavosti podova iz bilo kojeg razloga, obaveza Uprave je da istakne upozorenje "Pazi klizavo", kao i da odmah preduzme mjere kako bi se novonastalo stanje otklonilo.

Član 19.

(Prva pomoć)

(1) Postupak pružanja prve pomoći, utvrđivanje potrebnih sredstava i opreme za pružanje prve pomoći u slučaju povreda i oboljenja zaposlenika utvrđuje Uprava u saradnji sa nadležnim organom za pružanje obuka iz oblasti prve pomoći.

(2) Uprava je obavezna osigurati komplet za pružanje prve pomoći i učiniti ga dostupnim svim zaposlenicima.

(3) Pružanje prve pomoći obavljaju imenovana lica, nakon realizirane obuke iz oblasti pružanja prve pomoći, o čemu direktor Uprave donosi posebno rješenje.

Član 20.

(Poslovi sa povećanim rizikom)

(1) Na osnovu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Uprave, broj: 22-44-386/17 od 28.02.2017. godine, broj: 22-44-792/17 od 21.04.2017. godine, broj: 03-04-126/20 od 24.01.2020. godine, broj: 03-04-2156-5/20 od 15.02.2021. godine, broj: 03-04-728-4/21 od 20.05.2021. godine i broj: 03-04-1102.2/21 od 07.07.2021. godine i Akta o procjeni rizika, broj: 01-04-1197/22 od 05.10.2022. godine u Upravi postoje poslovi sa povećanim rizikom, odnosno poslovi sa povećanim rizikom od povređivanja, nastanka profesionalnih oboljenja i oštećenja zdravlja zaposlenika, poslovi sa specifičnim zahtjevima koji, u cilju sigurnog i uspješnog rada, uvjetuju posebne zdravstvene i psihofizičke sposobnosti zaposlenika na tim

radnim mjestima i poslovima kojima, nakon primjene svih tehnički priznatih metoda za smanjenje rizika, postoji preostali rizik za neke zaposlenike.

(2) Radna mjesta na kojim su utvrđeni poslovi sa povećanim rizikom su: Komandir vatrogasne grupe, Komandir vatrogasnog odjeljenja, Komandir vatrogasnog voda, KV Vatrogasac, KV Vatrogasac – autoelektričar, KV Vatrogasac – automehaničar, KV Vatrogasac – električar, KV Vatrogasac - serviser aparata, KV Vatrogasac – vozač, VKV vozač, VKV Vatrogasac – automehaničar i VKV Vatrogasac - vozač specijalnih vozila.

Član 21.

(Radno vrijeme poslova sa povećanim rizikom i njegovo skraćivanje)

(1) Na osnovu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Uprave broj: 22-44-386/17 od 28.02.2017. godine, broj: 22-44-792/17 od 21.04.2017. godine, broj: 03-04-126/20 od 24.01.2020. godine, broj: 03-04-2156-5/20 od 15.02.2021. godine, broj: 03-04-728-4/21 od 20.05.2021. godine i broj: 03-04-1102.2/21 od 07.07.2021. godine i Akta o procjeni rizika, broj: 01-04-1197/22 od 05.10.2022. godine, kod radnih mjesta sa povećanim rizikom: Komandir vatrogasne grupe, Komandir vatrogasnog odjeljenja, Komandir vatrogasnog voda, KV Vatrogasac, KV Vatrogasac – vozač, VKV vozač, VKV Vatrogasac – automehaničar i VKV Vatrogasac - vozač specijalnih vozila rad se odvija neprekidno u smjenama, koje se utvrđuju tako da ukupno radno vrijeme u toku godine u prosjeku ne bude duže od 40 sati sedmično, s tim da jedna smjena ne može trajati duže od 12 sati, što se utvrđuje aktom o rasporedu smjena.

(2) Kod radnih mjesta: KV Vatrogasac – autoelektričar, KV Vatrogasac – automehaničar, KV Vatrogasac – električar, KV Vatrogasac - serviser aparata, rad se ne odvija u smjenama, odnosno radno vrijeme zaposlenika na ovim radnim mjestima je četrdeset (40) sati sedmično, raspoređeno u pet (5) radnih dana, a neradni dani su u pravilu subota, nedjelja i dani državnih praznika.

(3) Ako priroda posla to zahtjeva, puno radno vrijeme može se preraspodjeliti tako da tokom jednog perioda traje duže, a tokom drugog perioda kraće od punog radnog vremena, s tim da prosječno radno vrijeme u toku trajanja preraspodjele ne može biti duže od 52 sata sedmično.

(4) O uvođenju preraspodjele iz stava (3) ovog člana direktor Uprave je dužan donijeti pisanu odluku koju dostavlja zaposleniku.

(5) O skraćivanju radnog vremena na zahtjev Uprave, inspektora rada ili sindikata, odlučuje Ministarstvo rada i socijalne politike Federacije BiH, a postupak skraćivanja radnog vremena uređen je Pravilnikom o postupku skraćivanja radnog vremena na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada ("Službeni list SR BiH", broj 2/91).

(6) Pri ostvarivanju prava na plaću i drugih prava po osnovu rada i u vezi sa radom, skraćeno radno vrijeme iz stava (5) ovog člana izjednačava se sa punim radnim vremenom.

Član 22.

(Ljekarski pregledi radnih mjesta sa povećanim rizikom)

(1) Prije raspoređivanja zaposlenika na radno mjesto sa povećanim rizikom rada Uprava će uputiti zaposlenika na odgovarajući ljekarski pregled (prethodni ljekarski pregled) i takve preglede vršiti u rokovima koji su utvrđeni ovim Pravilnikom, ako zakonskim propisima nije određen kraći rok.

(2) Prilikom upućivanja zaposlenika na ljekarski pregled, Uprava će dostaviti organizaciji u oblasti zdravstva podatke o radnim mjestima i navesti štetnosti kojima su zaposlenici izloženi.

(3) Psihofizička i zdravstvena sposobnost za vršenje poslova na radnim mjestima za povećanim rizikom utvrđuje se u skladu sa propisom o kriterijima za utvrđivanje psihofizičke i zdravstvene sposobnosti za profesionalne i dobrovoljne vatrogasce i vatrogasce u vatrogasnim jedinicama pravnog lica i starješine vatrogasnih jedinica, prema članu 163. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, a koje donosi Federalno ministarstvo zdravstva.

(4) Provjera zdravstvene i psihofizičke sposobnosti zaposlenika (periodični ljekarski pregled) na radnim mjestima sa povećanim rizikom vrši se jednom u dvije godine s tim da se, izuzetno, u opravdanim pojedinačnim slučajevima provjera sposobnosti može izvršiti i u kraćem roku po odluci zdravstvene ustanove.

Član 23.

(Psihofizičke kompetencije radnih mjesta sa povećanim rizikom)

Uprava poduzima sljedeće mjere za unaprjeđivanje psihofizičkih kompetencija zaposlenika kod radnih mjesta sa povećanim rizikom:

- a) Visoko informira radnike o tehnikama relaksacije i njihovim benefitima,
- b) Razvija vještine upravljanja vremenom,
- c) Razvija vještine upravljanja stresom,
- d) Razvija i upotrebu asertivne komunikacije i vještina.

Član 24.

(Raspoređivanje na drugo radno mjesto zaposlenika)

Zaposlenik za kojeg se na periodičnom ljekarskom pregledu ustanovi da ne ispunjava uslove na radnom mjestu sa povećanim rizikom može se rasporediti na drugo odgovarajuće mjesto, ukoliko takvo radno mjesto postoji, a ako ne postoji, primjenjuju se odgovarajuće odredbe Zakona o radu.

Član 25.

(Primjena povoljnijeg prava)

Ukoliko je neko pravo ili obaveza iz oblasti sigurnosti i zaštite na radu zaposlenika Uprave različito uređeno važećim Zakonom o zaštiti na radu, propisima iz oblasti zaštite na radu ili propisima Uprave, na zaposlenika Uprave se primjenjuje najpovoljnije pravo.

Član 26.

(Prestanak važenja ranijeg propisa)

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o zaštiti na radu, broj: 22-44-783/14 od 03.06.2014. godine.

Član 27.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj: 01-30-1382-5/22
Sarajevo, 23.12.2022. godine

DIREKTOR

Dženan Brkanić

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Kantonalna uprava civilne zaštite**

**PRIJAVA POVREDE NA RADU
OBRAZAC BR. 1**

Ime i prezime povrijeđenog: _____

Naziv radnog mjesta: _____

Ime i prezime podnosioca prijave: _____
(ukoliko se razlikuje od imena i prezimena povrijeđenog)

Naziv radnog mjesta prijavitelja: _____
(ukoliko se razlikuje od radnog mjesta povrijeđenog)

Ovim putem prijavljujem sljedeću vrstu povrede na radu:

_____

Uzrok povrede: _____

Datum i satnica povrede: _____

Kratko obrazloženje i opis nastale povrede na radu i druge važne napomene o okolnostima
povrede: _____

_____

_____

_____

_____

_____

Potpis

Datum: _____ . godine

_____

